

Dorinel Marcs uppsamlingsplats **Flykten från Antropocen, Härnösands Konsthall**

Dorinel Marc håller bokstavligen låda vid vernissagen. Publiken har samlats i det finaste och ljusaste rummet men som idag mest påminner om en nedsläckt lagerlokal på grund av alla pappkartonger som Dorinel låtit sätta upp för fönstren. Konsthallen på övre plan har genomgått en total omvandling till en sorts konsumismens flyktförläggning, där drivor av flyttlådor packats längs golv, väggar och tak. Likt en häxmästare med vildvuxet skägg sitter konstnären mitt i bråten och publiken och försöker svara på frågor som aldrig kommer, men som han själv oupphörligen ställer till sig själv och världen: hur ska vi leva? Hur ska vi möta framtiden? Finns det ännu hopp? Dorinel Marc är också en första klassens entertainer och förkunnare när han i blandning av allvar, ironi och barnslig glädje berättar om sina tankar och visioner bakom utställningen "Flykten från Antropocen".

Antropocen är en föreslagen geologisk epok som kännetecknas av de avtryck människan avsatt på jorden sedan den industriella revolutionen. Den kan definieras som den tid då människans verksamhet globalt har påverkat jordens klimat och ekosystem, bland annat genom global uppvärmning. Redan nu börjar vissa prata om nödvändigheten att planera en framtid utanför jorden, en dyster prognos som få vill höra talas om. Men Dorinel Marcs flyttinstallation handlar inte om en enkelbiljett till rymden, han verkar snarare be oss tänka över, inte bara en utan två gånger, hur vi hamnat i den här situationen och vad vi kan göra för att rädda planeten. I en stor ljusbild, med grönskande landskap och glada människor av alla raser, proklamerar Jehovas Vittnen "Trygg, frisk och lycklig – En möjlighet för alla". Vem önskar inte det, men projektionen skuggas av ett mörkt rutnät, som ett stängsel som fångar oss innanför eller utanför drömmen. Alla världens trossystem och ideologier är människans påhitt och inte jordens, när det nu handlar om att se mindre till oss själva och mera till det senare.

– Vad ser ni där borta på väggen? frågar Dorinel Marc, och alla vänder sig mot vad vi tror visar en lysande månskära som hänger vackert mellan resligt uppställda pappkartonger.
– Men, ser ni inte att det är jorden ... svarar han.
Med ens har han vänt upp och ned på en av våra mest invanda syner, inför projektionen *Ny jord – jorden sedd från rymden*, baserad på ett Nasafotografi.

Föreställ er att jorden egentligen vill vara alldeles blank och steril står skrivet mellan två jordglober på ett bord, den ena med kontinenter, hav, däggdjur och fiskar och den andra helt präglad av metallisk yta. Att kasta om våra föreställningar, att titta från andra hållet eller helt enkelt försöka se med nya ögon, kan vara vår möjlighet. Den blicken karakteriserar även rumsinstallation *Söker vi efter samma sak?* Religion och teknik är våra kanske mest omhuldade och fruktade torn mot himlen. Här gestaltat i en svit bilder av minareter och kärnvapenraketer som växlas i övertoningar som knappast märks just på grund av den slående överensstämmelsen mellan objekten. Att projiceringen görs på en genom hela rummet utlagd pappersrulle eller om man så vill bönematta gör inte frågan mindre obekvämt.

Utställningen är kaotisk och akut som ett flyttlass signalerar, men de otaliga flyttkartongerna har också ordnats hermetiskt som skydd och värn mot det yttre, om det så är hot, kyla, eller bara den yttre konventionen. Här och var gör Dorinel Marc små finurliga inpass i anrättningen, som när han låter ljusskylten för Nödutgång inramas av

VOLYM

Rustas fågelstreckillustrerade kartonger. Han har medvetet utnyttjat varuemballagens ikonografi, då han exempelvis lägger fartstrecken i Kalles Transport på rad, som pilar in i utställningen, och låter IKEA:s minibussar rulla i karavaner längs golvet. Den stora omvälvande flytten är på gång, men den har likväl fastnat i någon oundviklig kontroll. Varifrån kommer vi? Vad är vi? Vart går vi? På samma uppfordrande sätt som Paul Gauguin för över hundra år sedan ställde de frågorna i sin berömda söderhavsmålning, gör Dorinel Marc likadant här, naturligtvis på ett helt annat sätt och utifrån helt andra premisser. Men epoken Antropocen hade faktiskt redan börjat när Gauguin befann sig på Tahiti.

Text och foto: Jan K Persson

Volym 2017-11-06